



บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในลักษณะต่างๆ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. อธิบายลักษณะภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีความต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
2. การวิเคราะห์แบบจำลอง Multinomial Logit Model โดยแสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
3. การวิเคราะห์ผลทางด้านอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในส่วนแรกนี้จะเป็นการอธิบายลักษณะ โดยทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ก่อนที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการตัดสินใจท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เราควรที่จะทราบถึงลักษณะพื้นฐานโดยทั่วไปของประชากรตัวอย่างเสียก่อน เพราะข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ นั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม (Primary data) ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่จะช่วยในการอธิบายพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.1 ลักษณะภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการสำรวนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกจากนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายหลักของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นจำนวน 5 สัญชาติ คือ นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และฝรั่งเศส ด้วยแบบสอบถามจำนวน 450 ชุด จากผลการสำรวจพบว่า แบบสอบถามจำนวน 64 ชุด หรือร้อยละ 14.22 ของแบบสอบถามทั้งหมดมีข้อผิดพลาดในบางจุด และขาดความสมบูรณ์ไม่อยู่ในลักษณะประชากรเป้าหมาย จึงทำการคัดออกให้เหลือตามเป้าหมายเป็นจำนวนทั้งหมด 386 ตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาทำการแยกพิจารณาตามลักษณะความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวทั้ง 3 กรณี (ตารางที่ 4.1) คือ ในกรณีที่ 1 ท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเพียงประเทศเดียวเป็นจำนวนทั้งหมด 120 ตัวอย่าง หรือร้อยละ 31.09

กรณีที่ 2 เลือกท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกันเป็นจำนวน 159 ตัวอย่าง หรือร้อยละ 41.19 และในกรณีสุดท้าย คือ เลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านคิดเป็นจำนวน 107 ตัวอย่าง หรือร้อยละ 27.72

ตารางที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ ลักษณะต่างๆ

ลักษณะความต้องการในการเดินทาง	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- ท่องเที่ยวประเทศไทย	120	31.09%
- ท่องเที่ยวประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	159	41.19%
- ท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน	107	27.72%
รวม	386	100.00%

ตารางที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ ประสบการณ์ในการเดินทางเยือนประเทศไทย

ประสบการณ์ในการเดินทาง	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	เที่ยวเพื่อนบ้าน
ประสบการณ์การท่องเที่ยวไทย	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- เดินทางมาครั้งแรก	34.50%	60.00%	33.30%	7.50%
- เคยเดินทางมาแล้ว	65.50%	40.00%	66.70%	92.50%

ประสบการณ์ในการเดินทาง	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	เที่ยวเพื่อนบ้าน
ประสบการณ์การท่องเที่ยวไทย	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- เดินทางมาครั้งแรก	100.00%	54.10%	39.80%	6.00%
- เคยเดินทางมาแล้ว	100.00%	19.00%	41.90%	39.10%

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงส่วนใหญ่จะเคยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยแล้ว คิดค่าเฉลี่ยได้เท่ากับ 65.50% เมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวตามประสบการณ์เดินทาง พบว่า นักท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยเลย ส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะในประเทศไทยคิดเป็น 54.10% ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนประเทศไทยเป็นครั้งแรกทั้งหมด รองลงมาจะเลือกเดิน

ทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านแบบเชื่อมโยงพร้อมกันคิดเป็น 39.80% โดยนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยแล้วส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบที่ 2 คือ เที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในเวลาเดียวกัน คิดเป็น 41.90% และเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านรองลงมาคิดเป็น 39.10%

ตารางที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ สัญชาติ

สัญชาติ	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	เที่ยวเพื่อนบ้าน
สัญชาติของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- ญี่ปุ่น	39.90%	40.00%	37.10%	43.90%
- สหรัฐอเมริกา	21.20%	20.00%	23.30%	19.60%
- สหราชอาณาจักร	15.00%	16.70%	15.10%	13.10%
- เยอรมนี	12.70%	16.70%	11.90%	9.30%
- ฝรั่งเศส	11.10%	6.70%	12.60%	14.00%

สัญชาติ	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	เที่ยวเพื่อนบ้าน
สัญชาติของนักท่องเที่ยว	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- ญี่ปุ่น	100.00%	31.20%	38.30%	30.50%
- สหรัฐอเมริกา	100.00%	29.30%	45.10%	25.60%
- สหราชอาณาจักร	100.00%	34.50%	41.40%	24.10%
- เยอรมนี	100.00%	40.80%	38.80%	20.40%
- ฝรั่งเศส	100.00%	18.60%	46.50%	34.90%

จากตารางที่ 4.3 พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคจะเป็นนักท่องเที่ยวสัญชาติญี่ปุ่น คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 39.90% รองลงมาจะเป็นนักท่องเที่ยวสัญชาติอเมริกัน อังกฤษ เยอรมัน และฝรั่งเศส ตามลำดับ และเมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวแต่ละสัญชาติกับลักษณะการเดินทาง จะพบว่านักท่องเที่ยวสัญชาติญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกัน คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 38.30% รองลงมาจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 31.20% ของนักท่องเที่ยวตัวอย่างชาวญี่ปุ่นทั้งหมด เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวสัญชาติอเมริกัน และอังกฤษ ที่ส่วนใหญ่จะ

เลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุด รองลงมา คือ เลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวจากเยอรมันนั้น พบว่า 40.80% จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะในประเทศไทย รองลงมา 38.80% จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ส่วน 46.50% ของนักท่องเที่ยวสัญชาติฝรั่งเศสจะนิยมเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกัน รองลงมา คือ ท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็นอัตราส่วน 34.90%

ตารางที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ เพศ

เพศ	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
เพศของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- เพศชาย	74.60%	70.80%	79.20%	72.00%
- เพศหญิง	25.40%	29.20%	20.80%	28.00%

เพศ	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
เพศของนักท่องเที่ยว	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- เพศชาย	100.00%	29.50%	43.80%	26.70%
- เพศหญิง	100.00%	35.70%	33.70%	30.60%

จากตารางที่ 4.4 ผลการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นนักท่องเที่ยวชายมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง โดยคิดค่าเฉลี่ยได้เท่ากับ 74.60% และเมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวแต่ละเพศกับลักษณะของการเดินทางในตารางต่อมา จะพบว่า นักท่องเที่ยวเพศชายส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบที่ 2 คือ ท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกัน คิดเป็น 43.80% ของจำนวนนักท่องเที่ยวชายทั้งหมด โดยที่นักท่องเที่ยวหญิงส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย คิดเป็น 35.70% ของจำนวนนักท่องเที่ยวหญิงทั้งหมดจากการสำรวจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชายนั้นจะมีความพร้อมในการผจญภัยกับรูปแบบต่างๆ และมีความกล้าในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งละหลายประเทศมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง

ตารางที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ อายุ

อายุ	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
อายุของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- ต่ำกว่า 24 ปี	20.80%	28.60%	22.00%	10.30%
- 25 – 54 ปี	73.80%	69.70%	68.60%	86.00%
- มากกว่า 55 ปี	5.50%	1.70%	9.40%	3.70%

อายุ	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
อายุของนักท่องเที่ยว	100.00%	30.90%	41.30%	27.80%
- ต่ำกว่า 24 ปี	100.00%	42.50%	43.80%	13.80%
- 25-54 ปี	100.00%	29.20%	38.40%	32.40%
- มากกว่า 55 ปี	100.00%	9.50%	71.40%	19.00%

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงจะมีอายุระหว่าง 25-54 ปี คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 73.80% รองลงมาจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 24 ปี คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 20.80% ทั้งนี้จากตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับอายุ พบว่าคนในช่วงอายุ 25-54 ปี ส่วนใหญ่เป็นคนวัยทำงาน มีรายได้และเงินออมเป็นของตนเองมากกว่าคนในช่วงอายุต่ำกว่า 24 ปี ซึ่งส่วนใหญ่กำลังอยู่ในวัยแห่งการศึกษาเล่าเรียน ประกอบกับการมีความพร้อมทางร่างกายในการเดินทางมากกว่าคนในช่วงอายุมากกว่า 55 ปี จึงทำให้ผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-54 ปี เป็นกลุ่มที่มีการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด นอกจากนี้ผลการสำรวจยังพบว่า นักท่องเที่ยวในทุกช่วงอายุส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวครั้งละหลายประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะการเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็น 41.30%

ตารางที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ อาชีพ

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
อาชีพของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- นักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ	55.40%	51.70%	54.70%	60.70%
- พนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร	19.40%	15.00%	18.20%	26.20%
- นักเรียน นักศึกษา	20.50%	29.20%	20.80%	10.30%
- อื่นๆ ...	4.70%	4.20%	6.30%	2.80%

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯจะเป็นกลุ่มอาชีพนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 55.40% รองลงมาจะเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 20.50% และ 19.40% ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของลักษณะการเดินทาง กับ อาชีพของนักท่องเที่ยว จะพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอาชีพเป็นนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ มากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 51.70% ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยทั้งหมด รองลงมาเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 29.20% และ 15.00% ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในเวลาเดียวกันนั้น พบว่า 54.70% ประกอบอาชีพอยู่ในกลุ่มของนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ และ 20.80% เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ส่วนนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางในประเทศเพื่อนบ้านนั้น พบว่า 60.70% เป็นกลุ่มอาชีพนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ รองลงมา 26.20% เป็นกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร และจากตารางที่ 4.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของนักท่องเที่ยว กับ วัตถุประสงค์การเดินทาง พบว่า วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มนักเรียน นักศึกษา คือ เพื่อการพักผ่อนเท่านั้น ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ จะมีวัตถุประสงค์รองลงมา คือ เพื่อคูกาน ทำธุรกิจ และการลงทุน

ตารางที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับรายได้นักท่องเที่ยว

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$ / เดือน)	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
รายได้ของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- ต่ำกว่า US\$1,000	16.30%	23.30%	14.50%	11.20%
- US\$1,000 - US\$3,999	50.00%	48.30%	56.00%	43.00%
- US\$4,000 - US\$6,999	18.90%	20.00%	17.00%	20.60%
- US\$7,000 - US\$9,999	6.50%	5.00%	5.00%	10.30%
- มากกว่า US\$10,000	8.30%	3.30%	7.50%	15.00%

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$ / เดือน)	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
รายได้ของนักท่องเที่ยว	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- ต่ำกว่า US\$1,000	100.00%	44.40%	36.50%	19.00%
- US\$1,000 - US\$3,999	100.00%	30.10%	46.10%	23.80%
- US\$4,000 - US\$6,999	100.00%	32.90%	37.00%	30.10%
- US\$7,000 - US\$9,999	100.00%	24.00%	32.00%	44.00%
- มากกว่า US\$10,000	100.00%	12.50%	37.50%	50.00%

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงจะมีรายได้อยู่ระหว่าง US\$1,000 - US\$3,999 ต่อเดือน โดยคิดค่าเฉลี่ยได้เท่ากับ 50.00% รองลงมามีรายได้ US\$4,000 - US\$6,999 และต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 18.90% และ 16.30% ตามลำดับ ในตารางต่อมาเมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนของรายได้ กับลักษณะการเดินทาง จะพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือน ส่วนใหญ่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเพียงประเทศเดียว คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 44.40% รองลงมาจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 36.50% ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง US\$1,000 - US\$6,999 ต่อเดือน ส่วนใหญ่จะเลือกท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงครั้งละ 2 ประเทศขึ้นไป โดยนิยมเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยควบคู่กับการท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน และรองลงมาจะเลือกท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย ซึ่งจะแตกต่างกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงตั้งแต่ US\$7,000 ต่อเดือนขึ้นไป ที่มีอัตราส่วนในการเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้านค่อนข้างสูง และรองลงมา คือ การท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านควบคู่กับประเทศ

ไทย จากผลของความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทาง กับ รายได้ที่กำลังไปข้างต้น จะเห็นได้ว่ารายได้สามารถเป็นตัวกำหนดลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวได้ กล่าวคือ นักท่องเที่ยวมีรายได้ค่อนข้างสูงย่อมสามารถที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้หลากหลายตามความต้องการ และมีความสามารถที่จะท่องเที่ยวได้ครั้งละหลายประเทศตามกำลังอำนาจการซื้อที่สามารถกระทำได้ในปริมาณที่มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำ

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ กลุ่มผู้ร่วมเดินทาง

ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- เดินทางคนเดียว	57.00%	39.20%	69.20%	58.90%
- กลุ่มสามีภรรยา	7.50%	6.70%	7.50%	8.40%
- กลุ่มครอบครัว	4.70%	4.20%	6.90%	1.90%
- กลุ่มเพื่อน	29.50%	47.50%	15.70%	29.90%
- กลุ่มอื่นๆ...	1.30%	2.50%	0.60%	0.90%

ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- เดินทางคนเดียว	100.00%	21.40%	50.00%	28.60%
- กลุ่มสามีภรรยา	100.00%	27.60%	41.40%	31.00%
- กลุ่มครอบครัว	100.00%	27.80%	61.10%	11.10%
- กลุ่มเพื่อน	100.00%	50.00%	21.90%	28.10%
- กลุ่มอื่นๆ...	100.00%	60.00%	20.00%	20.00%

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงจะมีลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวเพียงลำพัง คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 57.00% ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเดินทางท่องเที่ยวเพียงลำพังนั้นจะมีความสะดวก และคล่องตัวในการเดินทางมากกว่าการท่องเที่ยวร่วมกันเป็นหมู่คณะ รองลงมาจะเป็นกลุ่มเพื่อน คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 29.50% และกลุ่มสามีภรรยา คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 7.50% ตามลำดับ เมื่อทำการ

เปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง กับ ลักษณะการเดินทาง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาคนเดียว มาเป็นคู่สามีภรรยา และเดินทางมากับกลุ่มครอบครัวและญาติ จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุดคิดเป็น 50.00%, 41.40% และ 61.10% ของจำนวนผู้ร่วมเดินทางทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะของผู้ร่วมเดินทางแบบกลุ่มเพื่อนนั้นจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุดคิดเป็น 50.00% ของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่เดินทางมากับกลุ่มเพื่อนทั้งหมด

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ
กับการรับรู้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
การรับรู้ข้อมูลของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	35.00%	12.50%	56.00%	29.00%
- ไม่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	65.00%	87.50%	44.00%	71.00%

การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	รวม	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง		
		ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน
การรับรู้ข้อมูลของนักท่องเที่ยว	100.00%	31.10%	41.20%	27.70%
- รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	100.00%	11.10%	65.90%	23.00%
- ไม่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	100.00%	41.80%	27.90%	30.30%

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงจะไม่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคที่ส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงภายในกลุ่มร่วมกัน คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยถึง 65.00% โดยเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของการรับรู้ข้อมูลกับลักษณะการเดินทาง พบว่า 41.80% ของนักท่องเที่ยวที่ไม่รับรู้ข้อมูลทั้งหมด จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย รองลงมา 30.30% จะเลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ในส่วนของกลุ่มที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวปรากฏว่า 65.90% ของนักท่องเที่ยวที่รับรู้ข้อมูลทั้งหมด ส่วนใหญ่จะทำการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปในลักษณะของการท่องเที่ยวประเทศไทยควบคู่กับประเทศเพื่อนบ้าน และ 23.00% , 11.10% จะทำการท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน และท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคฯ

การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	135	34.97%
- ไม่รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยว	251	65.03%
รวม	386	100.00%

ตารางที่ 4.11 ประเภทของสื่อที่มีประสิทธิผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ

ประเภทของสื่อ	(%) ของ 373 คำตอบ *
- โปสเตอร์ / แผ่นป้ายโฆษณา	11.53%
- วิทยุ โทรทัศน์	1.88%
- คำแนะนำจากเพื่อน ญาติมิตร	18.50%
- บริษัทนำเที่ยว	3.22%
- สายการบิน	9.65%
- อินเทอร์เน็ต	21.45%
- งานแสดงนิทรรศการการท่องเที่ยว	1.61%
- หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว /วารสารท่องเที่ยว	28.41%
- หนังสือพิมพ์	2.41%
- อื่นๆ ...	1.34%
รวม	100.00%

หมายเหตุ : * นักท่องเที่ยวจะเลือกสื่อที่มีประสิทธิผลต่อการรับรู้ของตนเองมากที่สุดคนละไม่เกิน 3 คำตอบ

ผลการสำรวจ พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งหมด 386 คน มีเพียง 135 คน หรือร้อยละ 34.97 ที่รับรู้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคฯ จากสื่อต่างๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวแต่ละคนนั้นสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ มากกว่า 1 แหล่งขึ้นไป จากตารางที่ 4.11 ในภาพรวมสื่อโฆษณาที่นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ จากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว/วารสารท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 28.41 รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ต คำแนะนำจากเพื่อน ญาติ โปสเตอร์/แผ่นป้ายโฆษณา และจากสายการบิน คิดเป็นร้อยละ 21.45, 18.50, 11.53 และ 9.65 ตามลำดับ สำหรับสื่ออื่นๆ ยังมีผลต่อการรับรู้ค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 4.12 ประเทศจุดหมายหลักในการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

สัญชาติ	รวม	จุดหมายหลักในการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
		ไทย	ลาว	พม่า	เวียดนาม	กัมพูชา	ยูนานาน
สัญชาติ	100.00%	42.15%	14.87%	6.65%	15.16%	17.64%	3.52%
- ญี่ปุ่น	100.00%	40.30%	15.60%	7.98%	14.83%	19.77%	1.52%
- อเมริกา	100.00%	42.07%	13.10%	6.90%	15.17%	20.69%	2.07%
- อังกฤษ	100.00%	42.31%	14.42%	2.88%	17.31%	19.23%	3.85%
- เยอรมนี	100.00%	48.75%	11.25%	7.50%	12.50%	12.50%	7.50%
- ฝรั่งเศส	100.00%	37.33%	20.00%	8.00%	16.00%	16.00%	2.67%

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนสามารถตอบประเทศจุดหมายหลักในการท่องเที่ยวได้ตามประเทศที่ตนเดินทาง

ตารางที่ 4.13 จำนวนประเทศที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

สัญชาติ	รวม	จำนวนประเทศที่เดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
		1 ประเทศ	2 ประเทศ	3 ประเทศ	4 ประเทศ	5 ประเทศ	6 ประเทศ
สัญชาติ	100.00%	54.41%	29.01%	8.55%	5.18%	1.81%	1.04%
- ญี่ปุ่น	100.00%	61.69%	22.73%	5.84%	3.59%	3.25%	2.60%
- อเมริกา	100.00%	46.34%	36.58%	10.98%	6.10%	0.00%	0.00%
- อังกฤษ	100.00%	53.45%	25.86%	8.62%	10.34%	1.72%	0.00%
- เยอรมนี	100.00%	51.19%	24.49%	10.20%	4.08%	2.04%	0.00%
- ฝรั่งเศส	100.00%	39.53%	46.51%	11.63%	2.33%	0.00%	0.00%

เนื่องจากการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ ได้มีการศึกษาและจัดทำขึ้นในประเทศไทย ดังนั้นจุดหมายหลักในการเดินทางของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นประเทศไทยในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้ได้ทำการเก็บข้อมูลประเทศอื่นที่เป็นจุดหมายหลักด้วยเช่นกัน ทั้งนี้สามารถสรุปรายละเอียดลักษณะการเดินทางของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ดังต่อไปนี้ เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.12 พบว่า นักท่องเที่ยวเป้าหมายหลักในกลุ่มตลาดเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น กลุ่มตลาดอเมริกาเหนืออย่างสหรัฐอเมริกา และกลุ่มตลาดยุโรป เช่น สหราชอาณาจักร เยอรมนี ฝรั่งเศส ล้วนมีประเทศไทยเป็นจุดหมายหลักในการเดินทางคิดเป็น 40.30%, 42.07%, 42.31%, 48.75% และ 37.33% ของจุดหมายหลักจากการเลือกเดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคของนักท่องเที่ยวตัวอย่างทั้งหมดแต่ละสัญชาติ ตามลำดับ โดยมีประเทศกัมพูชา

เวียดนาม และลาว เป็นจุดหมายหลักรองลงมาในสัดส่วนที่แตกต่างกันออกไป ส่วนประเทศพม่า และจีนตอนใต้ นั้นถือเป็นจุดหมายหลักลำดับสุดท้ายในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยว เมื่อดูในตารางที่ 4.13 จะพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคฯ จะเดินทางเพียงประเทศเดียวมากที่สุด คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 54.41% รองลงมาคือ การเดินทางท่องเที่ยวครั้งละ 2 ประเทศ, 3 ประเทศ และ 4 ประเทศ คิดเป็น 29.01%, 8.55% และ 5.18% ตามลำดับ สำหรับการเดินทางครั้งละ 5-6 ประเทศนั้น ยังได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยวในส่วนที่น้อยมาก

เมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มจะพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเยอรมนี ส่วนใหญ่เกินกว่า 46.34% จะนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพียงประเทศเดียว รองลงมาจะนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง 2 ประเทศต่อครั้ง มีเพียงนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสเท่านั้นที่ส่วนใหญ่นิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงครั้งละ 2 ประเทศ คิดเป็น 46.51% โดยที่นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นนั้นถือเป็นชาติเดียวที่มีการเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงมากถึง 6 ประเทศ คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 2.60% ของตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นทั้งหมด ซึ่งถือเป็นส่วนน้อยของนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางแบบเชื่อมโยง 6 ประเทศ และจากการสำรวจกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางเชื่อมโยงระหว่างประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นหลัก โดยในภาพรวมประเทศลาวจะเป็นประเทศที่นิยมผนวกในการเดินทางท่องเที่ยวร่วมกับประเทศไทยมากที่สุด รองลงมา คือ ประเทศกัมพูชา และเวียดนาม

ตารางที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคฯ กับ รูปแบบการเดินทาง

รูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- เดินทางด้วยตนเอง	164	93.18%
- เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว	12	6.82%
รวม	176	100.00%

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ส่วนใหญ่ 93.18% ของตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งหมด จะนิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง และมีเพียง 6.82% เท่านั้นที่เดินทางท่องเที่ยวโดยผ่านบริษัททัวร์ จากผลการสำรวจ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางผ่านบริษัททัวร์นั้นจะเป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวญี่ปุ่น และมีอายุระหว่าง 25-54 ปี ทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของชาวเอเชียที่

ได้หล่อหลอมความคิด และรสนิยมในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเพศหญิง ทำให้ผู้หญิงเอเชียในวัยทำงานที่มีอำนาจทางการเงินซื้อและมีความพร้อมที่จะซื้อสินค้าท่องเที่ยวมักจะไม่นิยมเดินทางตามลำพัง แต่นิยมเดินทางไปเป็นกลุ่มที่ทางผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเป็นผู้จัด และไม่นิยมประเทศที่เสี่ยงหรือต้องผจญภัยเกินไป ซึ่งจะต่างจากทั้งนักท่องเที่ยวหญิงและชายชาวตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศทางยุโรปและอเมริกาที่นิยมเดินทางโดยลำพัง หรือเดินทางเป็นกลุ่มเล็กๆมากกว่าที่จะซื้อรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Package tour) และมีความกล้าไปในสถานที่แปลกใหม่และผจญภัยมากกว่า

ตารางที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
กับ แหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	115	29.79%
- แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	167	43.26%
- แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	104	26.94%
รวม	386	100.00%

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ลงความเห็นว่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นกลุ่มประเทศที่มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่น่าสนใจ แปลกใหม่ และมีความโดดเด่นในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะหลายประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคเพิ่งจะเริ่มเปิดประเทศได้ไม่นานทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณีต่างๆยังคงความบริสุทธิ์อยู่ไม่ถูกทำลายไปมากนัก จากตารางที่ 4.15 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาค จะให้ความสนใจกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 43.26% โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในอนุภาคนั้นต้องการมาดูวัฒนธรรมพื้นถิ่น และความ เป็นแหล่งอารยธรรมทางพุทธศาสนาของแต่ละประเทศ รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คิดเป็น 29.79% และ 26.94% สำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และ โบราณสถาน

ตารางที่ 4.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยว กับ สัญชาติ

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$ / เดือน)	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า US\$1,000	US\$1,000 - US\$3,999	US\$4,000 - US\$6,999	US\$7,000 - US\$9,999	มากกว่า US\$10,000
สัญชาติของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- ญี่ปุ่น	39.90%	71.40%	39.60%	31.60%	20.00%	11.40%
- สหรัฐอเมริกา	21.20%	3.20%	15.70%	32.90%	53.30%	45.70%
- สหราชอาณาจักร	15.00%	4.80%	16.80%	14.50%	13.30%	25.70%
- เยอรมนี	12.70%	9.50%	13.20%	13.20%	13.30%	14.30%
- ฝรั่งเศส	11.10%	11.10%	14.70%	7.90%	0.00%	2.90%

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือน ที่มาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่น คิดเป็นอัตราส่วนถึง 71.40% รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวจากฝรั่งเศส คิดเป็นอัตราส่วนเพียง 11.10% ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือนทั้งหมด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง US\$1,000 - US\$3,999 ต่อเดือน พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน คิดเป็นอัตราส่วนได้เท่ากับ 39.60% รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร และอเมริกา คิดเป็น 16.80% และ 15.70% ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ US\$4,000 - US\$6,999 ต่อเดือน จะเป็นนักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ 32.90% ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวชาติญี่ปุ่นเป็นอัตราส่วน 31.60% ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน US\$7,000 - US\$9,999 นั้น พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวหลักจากชาติอเมริกันเช่นเดียวกันถึง 53.30% รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า US\$10,000 ต่อเดือนนั้น พบว่า เป็นนักท่องเที่ยวสัญชาติอเมริกัน คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ย 45.70% รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร จากตารางในข้างต้นนั้นจะสังเกตเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะมีรายได้ในช่วงตั้งแต่ต่ำกว่า US\$1,000 - US\$6,999 ต่อเดือน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ค่อนข้างสูงตั้งแต่ US\$7,000 - มากกว่า US\$10,000 ต่อเดือน จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันส่วนมาก และรองลงมา คือ นักท่องเที่ยวจากชาติญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร

ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยว กับ อายุ

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$/เดือน)	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า US\$1,000	US\$1,000 - US\$3,999	US\$4,000 - US\$6,999	US\$7,000 - US\$9,999	มากกว่า US\$10,000
อายุของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- ต่ำกว่า 24 ปี	20.70%	66.70%	19.20%	1.40%	0.00%	0.00%
- 25 – 54 ปี	73.60%	33.30%	78.20%	84.90%	96.00%	81.30%
- มากกว่า 55 ปี	5.70%	0.00%	2.60%	13.70%	4.00%	18.80%

ผลการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากจะมีอายุอยู่ในช่วง 25-54 ปี และจากตารางที่ 4.17 เมื่อทำการเปรียบเทียบสัดส่วนรายได้ในแต่ละช่วงอายุ จะพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือน ส่วนใหญ่จะมีอายุต่ำกว่า 24 ปี คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ 66.70% ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือนทั้งหมด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้อยู่ระหว่าง US\$1,000 - มากกว่า US\$10,000 ต่อเดือน ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 25-54 ปี สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 55 ปีนั้น พบว่าส่วนใหญ่จะมีรายได้มากกว่า US\$10,000 ต่อเดือน

เมื่อทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ กับ อายุของนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ตารางภาคผนวก ค. ที่ 1) พบว่า สถิติทดสอบ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 135.094 ที่ค่าองศาอิสระ 6 และได้ค่าความเชื่อมั่นของการทดสอบ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือ รายได้ กับ อายุของนักท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์กัน โดยจากผลของตารางข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่ารายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับสูงนั้นจะมีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่มีอายุค่อนข้างสูงด้วย

ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยว กับ อาชีพ

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$ / เดือน)	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า US\$1,000	US\$1,000 - US\$3,999	US\$4,000 - US\$6,999	US\$7,000 - US\$9,999	มากกว่า US\$10,000
อาชีพของนักท่องเที่ยว	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- นักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และ นักธุรกิจ	55.40%	4.80%	54.90%	72.600%	96.00%	89.50%
- พนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร	19.40%	7.90%	27.50%	20.50%	4.00%	4.10%
- นักเรียน นักศึกษา	20.50%	81.00%	13.50%	2.70%	0.00%	0.00%
- อื่นๆ ...	4.70%	6.30%	4.10%	4.10%	0.00%	6.40%

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอาชีพนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ รองลงมาเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ย 55.40%, 20.50% และ 19.40% ตามลำดับ สำหรับผู้มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ US\$1,000 ขึ้นไป พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอาชีพนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และนักธุรกิจ และรองลงมาจะเป็นกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร สำหรับนักท่องเที่ยวในกลุ่มอื่นๆ... ที่มีรายได้ต่อเดือนสูง ตั้งแต่ US\$10,000 ขึ้นไป พบว่าเป็นผู้เกษียณอายุส่วนใหญ่ ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยกว่า US\$1,000 ต่อเดือนนั้น ส่วนมากจะเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 82.5% ของผู้มีรายได้น้อยกว่า US\$1,000 ต่อเดือนทั้งหมด

และเมื่อทำการพิจารณาผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรายได้ กับ อาชีพ โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ตารางภาคผนวก ค. ที่ 2) พบว่า สถิติทดสอบ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 196.339 ที่ค่าองศาอิสระ 9 และได้ค่าความเชื่อมั่นของการทดสอบ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก นั่นคือ รายได้ กับ อาชีพของนักท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์กัน โดยจากผลของตารางข้างต้น แสดงให้เห็นได้ว่ารายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับค่านั้นจะมีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ซึ่งนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงของการศึกษาเล่าเรียน และยังไม่มียาได้จาก การประกอบอาชีพเป็นของตนเอง ซึ่งจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่ประกอบอาชีพแล้วที่มีรายได้สูงกว่า

ตารางที่ 4.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยว กับ วัตถุประสงค์การเดินทาง

รายได้ของนักท่องเที่ยว (US\$ / เดือน)	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า US\$1,000	US\$1,000 - US\$3,999	US\$4,000 - US\$6,999	US\$7,000 - US\$9,999	มากกว่า US\$10,000
วัตถุประสงค์การเดินทาง	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- พักผ่อนและบันเทิง	86.30%	96.80%	90.20%	76.70%	64.00%	81.30%
- เยี่ยมเพื่อน/ญาติ	3.40%	0.00%	3.10%	5.50%	0.00%	7.40%
- ทำธุรกิจ	7.50%	1.60%	4.10%	12.30%	32.00%	11.40%
- ประชุมสัมมนา	1.00%	0.00%	0.00%	4.10%	4.00%	0.00%
- อื่นๆ ...	1.80%	1.60%	2.60%	1.40%	0.00%	0.00%

จากตารางที่ 4.19 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนมากมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 86.30% รองลงมา คือ เพื่อทำธุรกิจ คิดเป็น 7.50% นอกจากนี้ยังพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือน ที่เข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงนั้นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนมากที่สุด คิดเป็นอัตราส่วนเท่ากับ 96.80% ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า US\$1,000 ต่อเดือนทั้งหมด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ US\$1,000 จนถึงมากกว่า US\$10,000 ขึ้นไป พบว่ามีวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกัน คือ เพื่อการพักผ่อนมากที่สุด และวัตถุประสงค์รองลงมา คือ เพื่อทำธุรกิจ และจากข้อมูลในตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงส่วนใหญ่ถ้าไม่มาเพื่อพักผ่อนก็จะมาเพื่อธุรกิจ และยังถ้านักท่องเที่ยวมีรายได้สูงขึ้น ก็จะพบว่ามีสัดส่วนของการทำธุรกิจเพิ่มขึ้นด้วย

กล่าวได้ว่าภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวนั้น ไม่ว่านักท่องเที่ยวจะอยู่ในกลุ่มรายได้ในระดับใดก็ตาม วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ คือ เพื่อการพักผ่อน และวัตถุประสงค์รอง คือ เพื่อทำธุรกิจ สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการเยี่ยมเพื่อน/ญาติ และประชุมสัมมนา พบว่ายังมีอัตราส่วนที่น้อยไม่ว่านักท่องเที่ยวจะอยู่ในช่วงรายได้ระดับใดก็ตาม

ตารางที่ 4.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับ วัตถุประสงค์การเดินทาง

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญ/ ข้าราชการ/ นักธุรกิจ	พนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร	นักเรียน/ นักศึกษา	อื่นๆ...
วัตถุประสงค์การเดินทาง	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
- พักผ่อนและบันเทิง	86.30%	81.80%	90.70%	98.70%	66.70%
- เยี่ยมเพื่อน/ญาติ	3.40%	3.30%	6.70%	0.00%	5.60%
- ทำธุรกิจ	7.50%	11.70%	1.30%	0.00%	16.70%
- ประชุมสัมมนา	1.00%	1.90%	0.00%	0.00%	0.00%
- อื่นๆ ...	1.80%	1.40%	1.30%	1.30%	11.10%

จากตารางที่ 4.20 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในทูกอาชีพจะมีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางเหมือนกัน คือ เพื่อการพักผ่อนมากที่สุด และวัตถุประสงค์รอง คือ เพื่อการทำธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนเท่านั้น คิดเป็น 98.70% ของนักเรียน นักศึกษาทั้งหมด ในส่วนวัตถุประสงค์รองลงมาของนักท่องเที่ยวกลุ่มนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ข้าราชการ และ นักธุรกิจ คือ เพื่อทำธุรกิจ โดยคิดเป็นสัดส่วนได้เท่ากับ 11.70% ของนักท่องเที่ยวกลุ่มนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และ นักธุรกิจ ทั้งหมด สำหรับวัตถุประสงค์รองของนักท่องเที่ยวกลุ่มพนักงาน-ลูกจ้าง/ เกษตรกร คือ เพื่อเยี่ยมเยียนเพื่อนและญาติมิตร คิดเป็น 6.70% สำหรับวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากนี้ เช่น การประชุมสัมมนา พบว่า มีสัดส่วน 1.90% ของกลุ่มนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ ข้าราชการ และ นักธุรกิจ เท่านั้น

จากผลที่เราหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในเบื้องต้น ถ้าเราทำการวิเคราะห์สมการมัลติโนเมียลโลจิทเพื่อหาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แล้วนำผลของปัจจัยที่ศึกษาได้นั้นมาดูความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ ก็จะทำให้ทราบว่าปัจจัยใดมีความสำคัญในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคดังกล่าว และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนนโยบายและกำหนดแผนในการจัดการด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ถ้าผลการวิเคราะห์สมการมัลติโนเมียลโลจิทออกมาว่ารายได้ของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 ต่อเดือน มีอิทธิพลในการกำหนดการตัดสินใจเลือกเดินทาง หรือ อุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว ซึ่งหมายความว่า ถ้ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้อยู่ในช่วงดังกล่าวเพิ่มขึ้น จะทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย การที่เรารู้ว่ารายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วงระดับใดมีผลต่อการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียวนั้นคงไม่พอ ซึ่งจะทำให้การวางแผนและการกำหนดนโยบายเป็นไปได้

อย่างลำบากในการที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ดังกล่าว แต่เมื่อเราทราบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับอาชีพ (ในตารางที่ 4.18) ก็จะทำให้เราสามารถทราบถึงกลุ่มเป้าหมายที่เราควรจะทำ การส่งเสริม ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นมากกว่าที่จะทราบเพียงแค่ว่าระดับรายได้ที่มีผลในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวเท่านั้น

ดังนั้นหลังจากที่ได้ดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในช่วงต้นแล้ว ในขั้นต่อไปเราก็ควรจะทำ การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยสมการ Multinomial Logit เพื่อให้ทราบปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการศึกษาส่วนนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศแต่ละลักษณะ โดยใช้เครื่องมือทางสถิติ คือแบบจำลอง Multinomial Logit ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม และเป็นลักษณะตัวแปรเชิงคุณภาพในการประมาณค่าความน่าจะเป็นของโอกาสที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ทั้ง 3 ลักษณะ ประกอบด้วย พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย การท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และการท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสามารถนำแบบจำลองที่สร้างขึ้นไปใช้ในการคาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวในแต่ละตัวอย่างนั้น เมื่อกำหนดลักษณะของปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาให้แล้ว ตัวอย่างนั้นจะเลือกตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวลักษณะใดในอนุภูมิภาค นอกเหนือจากความน่าจะเป็นที่ได้ทำการประมาณค่าแล้ว ในการประมาณค่าพารามิเตอร์จากสมการแบบจำลองของความ ต้องการทั้ง 3 ลักษณะ จะทำให้สามารถทราบได้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสำคัญในการกำหนดความน่าจะเป็นของการแสดงพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวลักษณะนั้นๆ ตลอดจนทิศทางของผลกระทบ โดยพิจารณาจากขนาด และเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการแบบจำลอง สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรแต่ละตัวนั้น เนื่องจากตัวแปรส่วนใหญ่ที่นำมาใช้นั้นจะเป็นตัวแปรหุ่น ซึ่งถือเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ดังนั้นค่าของตัวเลขที่ปรากฏจึงบอกลักษณะของตัวแปรไม่ใช่บอกปริมาณ บอกได้เพียงว่าตัวแปรคุณภาพนั้นมีอิทธิพล หรือความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ ทิศทางความสัมพันธ์มีลักษณะใดและมีความสัมพันธ์กันสูงหรือต่ำเท่านั้นเอง โดยค่าความสัมพันธ์ไม่ใช่ขนาดของความสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ ดังนั้นในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัวจึงดูที่ค่าสถิติและเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์เป็นหลัก และจากผลการวิเคราะห์นี้จะทำให้พอทราบถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในแต่ละลักษณะได้

แบบจำลองมัลติโนเมียลโลจิท (Multinomial Logit) ที่นำมาวิเคราะห์ มีรูปทั่วไปดังนี้

$$D_{ij} = \ln \left[\frac{P_{ij}}{P_{i0}} \right] = \beta_{0j} + \beta_{1j} Y0_{ij} + \beta_{2j} Y_{ij} + \beta_{3j} Y2_{ij} + \beta_{4j} Y3_{ij} + \beta_{5j} SEX_{ij} + \beta_{6j} AGE0_{ij} + \beta_{7j} AGE1_{ij} + \beta_{8j} NA0_{ij} + \beta_{9j} NA1_{ij} + \beta_{10j} NA2_{ij} + \beta_{11j} NA3_{ij} + \beta_{12j} NA4_{ij} + \beta_{13j} OC0_{ij} + \beta_{14j} OC1_{ij} + \beta_{15j} OC2_{ij} + \beta_{16j} PT_{ij} + \beta_{17j} GP0_{ij} + \beta_{18j} GP1_{ij} + \beta_{19j} GP2_{ij} + \beta_{20j} GP3_{ij} + \beta_{21j} NP_{ij} + \beta_{22j} ET_{ij} + \beta_{23j} PRO_{ij} + \beta_{24j} RP_{ij} + \varepsilon_i$$

..... (4-1)

โดยที่

- $j = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย
- $j = 2$ เมื่อนักท่องเที่ยวเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน
- $j = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน

ก่อนทำการประมาณค่าสมการแบบจำลอง Multinomial Logit ที่ (4-1) นั้น จะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม กับ ตัวแปรอิสระที่เลือกเข้ามาใช้ในสมการแต่ละตัว โดยทำการทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรตาม กับ ตัวแปรอิสระทีละคู่ ซึ่งผลในการทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้น พบว่า ตัวแปรรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว (PT) ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตามได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะตัวแปร (PT) มีการกระจายค่าของข้อมูลที่ไม่ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากผลสำรวจที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยวนั้นมีจำนวนน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 6.82 เมื่อเทียบกับ จำนวนนักท่องเที่ยวตัวอย่างทั้งหมด (ตารางที่ 4.14) จากผลการสำรวจตัวอย่างข้อมูลในเบื้องต้นชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงนั้นจะนิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองมากกว่าซื้อบริการท่องเที่ยวจากบริษัทจัดนำเที่ยว ซึ่งพ้องกับงานวิจัยของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ทำการสำรวจลักษณะตลาด และพฤติกรรมในการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีรูปแบบของการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองมากกว่า ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้พิจารณาตัดตัวแปรรูปแบบการเดินทาง (PT) ออกไป และเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาตัวแปรอิสระที่จะนำเข้ามาใช้ในสมการบางคู่มีความสัมพันธ์ในเชิงสถิติ (Multicollinearity) ต่อกัน ก่อนที่จะนำตัวแปรทั้งหมดไปประมาณค่าในสมการแบบจำลอง Multinomial Logit จึงจำเป็นต้องทำการตรวจสอบทางสถิติจากค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ก่อน ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่

Correlation	NA	SEX	AGE	OC	Y	GP	NP	ET	RP	PRO
NA	1.000									
SEX	0.001	1.000								
AGE	-0.263	0.014	1.000							
OC	-0.196	0.039	0.495	1.000						
Y	-0.121	-0.032	0.222	0.214	1.000					
GP	0.164	0.473	-0.045	-0.065	-0.041	1.000				
NP	0.161	0.434	-0.067	-0.064	-0.034	0.943	1.000			
ET	-0.118	-0.228	-0.107	-0.086	-0.024	-0.349	-0.341	1.000		
RP	0.056	-0.123	-0.100	-0.040	-0.066	0.000	0.011	0.103	1.000	
PRO	0.038	0.041	0.078	0.095	0.029	0.113	0.115	-0.177	-0.079	1.000

ที่มา : จากการประมวลค่า

เมื่อทำการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่จากตารางที่ 4.21 พบว่า ตัวแปรจำนวนผู้ร่วมเดินทาง (NP) และ ตัวแปรลักษณะกลุ่มร่วมเดินทาง (GP) เป็นตัวแปรอิสระคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันสูงมาก โดยมีค่าเท่ากับ 0.943 แสดงให้เห็นได้ว่าตัวแปรอิสระคู่นี้จะมีอิทธิพล หรือ ผลกระทบต่อตัวแปรตาม คือ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้เกือบจะเท่าๆกัน หรือ อาจใช้แทนกันได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว ที่ให้ความหมายใกล้เคียงกันมาอธิบายการแปรผันในตัวแปรตามอยู่ด้วยพร้อมกัน จึงสมควรที่จะตัดตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออกไป โดยสามารถพิจารณาความเหมาะสมของสมการได้จากตารางที่ 4.22, 4.23 และ 4.24

นอกเหนือไปจากตัวแปรอิสระคู่ของจำนวนผู้ร่วมเดินทาง (NP) กับ ลักษณะกลุ่มร่วมเดินทาง (GP) แล้ว เมื่อทำการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่อื่น จากตารางที่ 4.17 และ 4.18 จะพบว่า ตัวแปรระดับรายได้ (Y) อาชีพ (OC) และอายุ (AGE) นั้น เป็นกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ ซึ่งเมื่อคู่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามจากตารางที่ 4.21 ประกอบ จะพบว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ดังนั้นในการศึกษานี้จึงจะไม่ทำการตัดตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออกไป เนื่องจากได้ทำการทดสอบผลในข้างต้นแล้ว พบว่า การตัดตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งออกไปไม่มีผลช่วยให้สามารถอธิบายสมการได้ดีขึ้น นอกจากนี้การที่คงตัวแปร รายได้ อาชีพ และอายุ ไว้ จะเป็นการช่วยในการจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ทำการศึกษานี้ด้วย

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ตัวแปร	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง			
	ท่องเที่ยวไทย		ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	
	Coefficient	T- ratio	Coefficient	T- ratio
Constant	7.3340	1.6879	2.3790	0.5644
<i>NP</i>	-0.5380	-3.1647***	-0.3580	-1.9942**
<i>P</i>	-5.3310	-4.6316***	-2.0640	-3.2866***
<i>NA 0</i>	1.3100	2.3226**	0.0463	0.0916
<i>NA 1</i>	1.1320	1.5277	0.5490	0.9135
<i>NA 2</i>	1.0710	1.4111	0.6160	0.9888
<i>NA 3</i>	0.4400	0.5562	0.2960	0.4379
<i>SEX</i>	1.9230	3.6839***	0.9930	2.1872**
<i>AGE 0</i>	-0.6600	-0.9179	-0.9210	-1.3524
<i>AGE 1</i>	-0.6570	-0.5439	0.5320	0.5320
<i>OC 0</i>	-1.5150	-1.4795	-1.0610	-1.2016
<i>OC 1</i>	-2.3910	-2.2262**	-1.4870	-1.6213*
<i>OC 2</i>	-0.3460	-0.2903	-0.0520	-0.0499
<i>Y 0</i>	1.4740	2.0387**	1.5460	2.2569**
<i>Y 1</i>	1.2890	1.5400	0.5860	0.7484
<i>Y 2</i>	0.9890	0.9979	0.3100	0.3433
<i>Y 3</i>	-0.8940	-0.8270	-0.2310	-0.2613
<i>GP 0</i>	-5.1700	-1.2665	-1.0880	-0.2712
<i>GP 1</i>	-3.9220	-0.9591	-1.0840	-0.2719
<i>GP 2</i>	-1.7690	-0.4307	1.3540	0.3398
<i>GP 3</i>	-3.0940	-0.7718	-1.4370	-0.3688
<i>ET</i>	3.5810	6.2170***	2.8700	5.1712***
<i>PRO</i>	-0.5020	-1.1332	1.8070	5.1925***

STATISTIC :

The Likelihood Ratio Index (ρ^2) = 0.3254 The Likelihood Ratio Test = 270.5990

Log Likelihood = -280.4980 Restricted Log Likelihood = -415.7975 N = 386

ที่มา : จากการประมาณค่า

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (เมื่อตัดตัวแปร GP ออก)

ตัวแปร	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง			
	ท่องเที่ยวไทย		ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	
	Coefficient	T- ratio	Coefficient	T- ratio
Constant	2.7000	1.6697	1.5260	1.1237
NP	-0.0958	-0.5877	-0.3810	-2.1678**
P	-4.5390	-4.3187***	-1.9990	-3.3939***
NA 0	0.9420	1.5392	-0.2230	-0.4478
NA 1	0.8580	1.2507	0.2560	0.4414
NA 2	1.0400	1.4464	0.3450	0.5684
NA 3	0.8400	1.1428	0.2810	0.4370
SEX	1.0490	2.5004***	0.9780	2.4088**
AGE 0	-0.8710	-1.2904	-0.9730	-1.5494
AGE 1	-0.9630	-0.8352	0.5370	0.5707
OC 0	-1.2720	-1.2953	-0.9140	-1.0677
OC 1	-2.0690	-2.0185	-1.2340	-1.3865
OC 2	-0.5980	-0.5259	-0.2320	-0.0231
Y 0	1.3430	1.9667**	1.5340	2.3348**
Y 1	1.0220	1.2871	0.5600	0.7527
Y 2	0.6960	0.7436	0.3280	0.3774
Y 3	-0.6330	-0.6218	-2.4900	-0.2926
ET	3.4180	6.4369***	2.5810	4.9826***
PRO	-0.4340	-1.0432	1.6680	5.0241***
STATISTIC :				
The Likelihood Ratio Index (ρ^2) = 0.2780 The Likelihood Ratio Test = 232.5670				
Log Likelihood = -299.5145 Restricted Log Likelihood = -415.7975 N = 386				

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ : *** คือ มีความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

** คือ มีความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

* คือ มีความเชื่อมั่น ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาค
กลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (เมื่อตัดตัวแปร *NP* ออก)

ตัวแปร	ลักษณะการเดินทางในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง			
	ท่องเที่ยวไทย		ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	
	Coefficient	T- ratio	Coefficient	T- ratio
Constant	3.5100	1.7122	-0.9890	-0.5148
<i>P</i>	-4.9450	-4.4112***	-1.9610	-3.1783***
<i>NA 0</i>	1.4270	2.2193**	0.1050	0.2079
<i>NA 1</i>	1.1700	1.8940*	0.5730	0.9598
<i>NA 2</i>	1.3340	1.8149*	0.7710	1.2639
<i>NA 3</i>	1.0730	1.6813*	0.5030	0.7575
<i>SEX</i>	1.8050	3.5392***	0.9400	2.0935**
<i>AGE 0</i>	-0.6560	-0.9439	-0.9500	-1.4416
<i>AGE 1</i>	-0.6050	-0.5101	0.5500	0.5000
<i>OC 0</i>	-1.5510	-1.5326	-1.0520	-1.1995
<i>OC 1</i>	-2.3690	-2.2307**	-1.4670	-1.6685*
<i>OC 2</i>	-0.4880	-0.4164	-0.1670	-0.1619
<i>Y 0</i>	1.3620	1.9922**	1.4490	2.1277**
<i>Y 1</i>	1.2610	1.5174	0.5310	0.6799
<i>Y 2</i>	0.9440	0.9603	0.2510	0.2789
<i>Y 3</i>	-0.9230	-0.8749	-0.3610	-0.4135
<i>GP 0</i>	-2.0660	-1.3218	1.9250	1.1934
<i>GP 1</i>	-1.3490	-0.8136	1.6030	0.9440
<i>GP 2</i>	0.4340	0.2409	3.7690	2.0746**
<i>GP 3</i>	-0.9830	-0.6404	0.9600	0.5956
<i>ET</i>	3.3410	6.1756***	2.6800	5.1047***
<i>PRO</i>	-0.5090	-1.1647	1.7940	5.2151***
STATISTIC :				
The Likelihood Ratio Index (ρ^2) = 0.3130 The Likelihood Ratio Test = 262.0360				
Log Likelihood = -284.7800 Restricted Log Likelihood = -415.7975 N = 386				

ที่มา : จากการประมาณค่า

เมื่อนำผลการศึกษาจากตารางที่ 4.22 ซึ่งแสดงผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มาเทียบกับ ตารางที่ 4.23 พบว่า เมื่อตัดตัวแปรลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง (*GP*) ออกจากแบบจำลองดังกล่าว จะส่งผลให้ตัวแปรสัญชาติ (*NA*) และอาชีพ (*OC*) มีความสำคัญลดลง และทำให้ตัวแปรสัญชาติ (*NA*) ไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติทดสอบ โดยพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่น 0.10 และเมื่อพิจารณาค่า The Likelihood Ratio Index (ρ^2)¹ ที่ใช้ดูความเหมาะสมของสมการ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.2780 ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับค่า The Likelihood Ratio Index (ρ^2) จากตารางแสดงผลการประมาณค่าที่ 4.22 ก่อนตัดตัวแปรลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทางออก

เมื่อนำผลการศึกษาจากตารางที่ 4.22 ซึ่งแสดงผลการประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มาเทียบกับ ตารางที่ 4.24 พบว่า เมื่อตัดตัวแปรจำนวนผู้ร่วมเดินทาง (*NP*) ออกจากแบบจำลองดังกล่าว จะส่งผลให้ตัวแปรสัญชาติ (*NA*) และลักษณะผู้ร่วมเดินทาง (*GP*) สามารถอธิบายสมการได้ดีขึ้น (พิจารณาจากค่า t-state ที่สูงขึ้น) โดยที่ค่า The Likelihood Ratio Index (ρ^2) มีค่าเท่ากับ 0.3130 ซึ่งไม่แตกต่างกับค่า The Likelihood Ratio Index (ρ^2) จากตารางแสดงผลการประมาณค่าที่ 4.22 ก่อนตัดตัวแปรจำนวนผู้ร่วมเดินทางออกมากนัก

จากการพิจารณาความเหมาะสมในการตัดตัวแปรอิสระดังกล่าวข้างต้น พบว่า แบบจำลอง Multinomial Logit ที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศครั้งนี้ คือ แบบจำลองที่แสดงในตารางที่ 4.24 (เมื่อตัดตัวแปรจำนวนผู้ร่วมเดินทางออก) ซึ่งพบว่าค่า The Likelihood Ratio Index (ρ^2) ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.3130 ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของสมการ (Goodness of fit) ได้เป็นอย่างดี และเมื่อทำการคำนวณค่า The Likelihood Ratio Test² เพื่อทดสอบระบบของสมการ พบว่ามีค่าเท่ากับ 262.0360 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ซึ่งหมายความว่า ในการเลือกตัวแปรอธิบายที่นำมาใช้ในการประมาณการครั้งนี้มีความเหมาะสม และสามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการเลือกเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

¹ $\rho^2 = 1 - \frac{Lur}{Lr}$ โดยที่ *Lur* คือ ค่า Maximum likelihood function เมื่อค่าพารามิเตอร์ทุกตัว $\neq 0$
Lr คือ ค่า log-likelihood function เมื่อค่าพารามิเตอร์ทุกตัว = 0

² $-2(Lr - Lur) = \chi^2_m$ χ^2_m คือ Chi-Square, m = จำนวนตัวแปรอิสระ

4.2.1 ปัจจัยที่มีผลในการกำหนดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

โอกาสความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย เมื่อเทียบกับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน จากผลการประมาณค่าสมการแบบจำลองในตารางที่ 4.24 ปรากฏว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศคือ ประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย เพศ รายได้ สัญชาติ อาชีพ และระดับราคาโรงแรม โดยเปรียบเทียบ ซึ่งสามารถลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวนเฉพาะประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้ดังนี้

ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวประเทศไทย (ET) มีผลในทางเพิ่มขึ้นของความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมาก่อน มีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาประเทศไทยเท่ากับ 3.3410 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลทางด้านความแปลกใหม่ของสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ และอยากที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรม และหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ที่ตนเองยังไม่เคยได้เห็นมาก่อน

เพศ (SEX) เป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเฉพาะเมืองไทยเท่ากับ 1.8050 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ทำให้สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชายมีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะในประเทศไทยเมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางไปประเทศเพื่อนบ้านมากกว่านักท่องเที่ยวผู้หญิง ซึ่งหมายความว่า ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวชายที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วย เมื่อพิจารณาตารางที่ 4.4 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ เพศ เห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชายจะมีความคล่องตัว และพร้อมที่จะกล้าเผชิญสิ่งแปลกใหม่ในรูปแบบต่างๆมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิง

รายได้ (Y) รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 (Y_0) มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ คือ 1.3620 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.7 ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ รายได้ต่อเดือน ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยจะมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 (Y_0) มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่าถ้านักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 (Y_0) เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลต่อความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง US\$4,000 - มากกว่า US\$10,000 พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน

สัญชาติ (NA) สัญชาติของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น (NA_0) อเมริกัน (NA_1) อังกฤษ (NA_2) และเยอรมัน (NA_3) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยในทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ คือ 1.4240, 1.1700, 1.3340 และ 1.0730 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับ การเลือกเดินทางในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งหมายความว่าถ้านักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น (NA_0) อเมริกัน (NA_1) อังกฤษ (NA_2) และเยอรมัน (NA_3) เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีจำนวนเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเพิ่มขึ้นมากกว่านักท่องเที่ยวสัญชาติอ้างอิงอย่างฝรั่งเศส เมื่อเทียบกับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน

อาชีพ (OC) นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง และทำเกษตร (OC_1) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยในทิศทางลบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -2.3690 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ซึ่งหมายความว่า ถ้านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง และทำเกษตร (OC_1) เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ข้าราชการ และนักธุรกิจ, นักเรียน นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน

ระดับราคาโรงแรมโดยเปรียบเทียบ (*RP*) สำหรับผลกระทบระดับราคาโรงแรมโดยเปรียบเทียบนั้น ปรากฏว่า เป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงจะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเป็นไปในทิศทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กล่าวคือ ถ้าระดับราคาโรงแรมระหว่างประเทศไทยต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยเปรียบเทียบลดลง ย่อมแสดงให้เห็นว่าต้นทุนการใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยนั้นต่ำกว่า และสามารถอยู่พักนักท่องเที่ยวได้โดยมีค่าครองชีพไม่สูงมากนัก ซึ่งจะส่งผลต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีตัดสินใจเลือกเดินทางไปประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ อายุ (*AGE*) ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง (*GP*) และการรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (*PRO*) พบว่า ไม่มีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์ต่อการเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

4.2.2 ปัจจัยที่มีผลในการกำหนดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

โอกาสความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อเทียบกับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน จากผลการประมาณค่าสมการแบบจำลองในตารางที่ 4.24 ปรากฏว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ คือ ลักษณะผู้ร่วมเดินทาง ประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย การรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รายได้พิเศษ อาชีพ และระดับราคาโรงแรมโดยเปรียบเทียบ ซึ่งสามารถลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้ดังนี้

ลักษณะกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง (*GP*) กลุ่มผู้ร่วมเดินทางที่มาเป็นครอบครัวและญาติ (*GP2*) มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเท่ากับ 3.7690 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัวและญาติส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยจำนวนผู้ร่วมเดินทางหลายคน ทำให้มีความกล้า

ที่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวครั้งละหลายประเทศ โดยมีโอกาสที่จะท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ในลักษณะของการท่องเที่ยวประเทศไทยควบคู่กับประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกันมากกว่ากลุ่มร่วมเดินทางอื่นๆ นอกจากนี้ยังอาจกล่าวได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวในกลุ่มร่วมเดินทางที่เป็นครอบครัว และญาติเดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้นด้วย

ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวประเทศไทย (ET) มีผลในทางเพิ่มขึ้นของความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กล่าวคือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและยังไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมาก่อน มีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางในลักษณะของการท่องเที่ยวประเทศไทยควบคู่กับประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกันเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเป็นกลุ่มประเทศเล็กๆ ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม ธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ รวมทั้งยังคงความบริสุทธิ์ในด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมประเพณี ทำให้นักท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิดความสนใจ และอยากที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านแบบเชื่อมโยงพร้อมๆ กัน

การรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาค (PRO) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลในทางบวกต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านพร้อมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.7940 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ การรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาค นั่นคือ นักท่องเที่ยวที่รับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของกลุ่มอนุภูมิภาค โดยเฉลี่ย 35.00% จากจำนวนนักท่องเที่ยวตัวอย่างทั้งหมด จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุด

รายได้ (Y) รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 (Y0) มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 4.7 ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ รายได้ต่อเดือน ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มี

รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 (*Y0*) จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง US\$4,000 - มากกว่า US\$10,000 พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน

เพศ (SEX) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเท่ากับ 0.9400 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ทำให้สามารถสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวชายมีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางไปประเทศเพื่อนบ้านมากกว่านักท่องเที่ยวผู้หญิง ซึ่งหมายความว่า ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวชายที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวเพศชายจะมีความคล่องตัวในการเดินทาง และค้างแรมมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านบางแห่งยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ จึงมีส่วนทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีส่วนเป็นนักท่องเที่ยวชายมากกว่าหญิง

อาชีพ (OC) นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง และทำเกษตร (*OCI*) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางลบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.4670 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ซึ่งหมายความว่า ถ้านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง และทำเกษตร (*OCI*) เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อโอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ข้าราชการ และนักธุรกิจ, นักเรียน นักศึกษา และอาชีพอื่นๆ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน

ระดับราคาโรงแรมโดยเปรียบเทียบ (RP) เป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความน่าจะเป็นของโอกาสที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงจะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านแบบเชื่อมโยงพร้อมกันเป็นไปในทิศทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กล่าวคือ ถ้าระดับราคาโรงแรมในประเทศที่เดินทางไป

เยือนแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยเปรียบเทียบลดลง ย่อมแสดงให้เห็นว่าต้นทุนการใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่เลือกเดินทางอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก มีค่าครองชีพที่ต่ำ ซึ่งจะส่งผลต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ การตัดสินใจเลือกเดินทางไปประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ อายุ (*AGE*) และสัญชาติ (*NA*) พบว่า ไม่มีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์ต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

การวิเคราะห์ผลโดยใช้แบบจำลอง Multinomial Logit ในการประมาณการข้างคั้นนั้นสามารถนำมาอธิบายปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมทางเลือกเดินทางภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในแต่ละลักษณะ โดยภาพรวมได้ดังนี้

ในการประมาณค่าความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย เมื่อเทียบกับการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านนั้น ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ สามารถกล่าวได้อย่างกว้างๆ ตามลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์ ได้ว่า การไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยมาก่อนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น สำหรับผลกระทบของเพศนั้น พบว่า เพศชายจะมีโอกาสในการเลือกท่องเที่ยวประเทศไทยมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชายนั้นมีความคล่องตัว และพร้อมที่จะเผชิญกับสถานที่ท่องเที่ยว หรือสิ่งแปลกใหม่ในรูปแบบต่างๆ ได้มากกว่า โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง US\$1,000 - US\$3,999 จะเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเมืองไทยมากขึ้น ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการที่ประเทศไทยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ถูก ทำให้คนที่มียาได้ระดับปานกลางมีโอกาสเลือกเดินทางท่องเที่ยวได้ สำหรับสัญชาตินั้น พบว่า นักท่องเที่ยวทั้ง 5 สัญชาติ มีโอกาสที่จะเลือกประเทศไทยในการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยสามารถจัดตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย คือ นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น อังกฤษ อเมริกัน เยอรมัน และฝรั่งเศส ตามลำดับ ส่วนอาชีพนั้น จะเห็นได้ว่า พนักงาน/ลูกจ้าง และเกษตรกร จะมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวเมืองไทยลดลงเมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน โดยผลกระทบของต้นทุนในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่ถูกจะเป็นปัจจัยสำคัญอันดับสุดท้ายที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ อายุ ลักษณะผู้ร่วมเดินทาง และการรับรู้การ

ส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาค คูเหมือนจะ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเท่าใดนัก

สำหรับการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน จากผลการประมาณค่า พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในลักษณะนี้ สามารถกล่าวได้อย่างกว้างๆ ตามลำดับความสำคัญของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการเดินทางร่วมกับครอบครัว และญาติ จะมีโอกาสในการเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับกลุ่มร่วมเดินทางในลักษณะอื่นๆ และการไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยมาก่อนจะเป็นปัจจัยรองที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงเพิ่มขึ้น สำหรับผลกระทบของการรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล และมีความสำคัญอีกตัวหนึ่งที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสตัดสินใจเลือกเดินทางในกลุ่มอนุภูมิภาคแบบเชื่อมโยง โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง US\$1,000 - US\$3,999 จะมีการเดินทางเข้ามามากขึ้น สำหรับผลกระทบของเพศนั้น พบว่า เพศชายจะมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวมากกว่าเพศหญิง ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอนุภูมิภาค โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านบางแห่งยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับอย่างเพียงพอ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการเดินทาง และค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยวหญิง จึงทำให้นักท่องเที่ยวชายมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวในลักษณะนี้มากกว่านักท่องเที่ยวหญิง และกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง และเกษตรกร จะมีโอกาสในการเลือกเดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านลดลงเมื่อเทียบกับการเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ในส่วนผลกระทบของต้นทุนการเดินทาง จะพบว่า เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอันดับสุดท้ายที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกท่องเที่ยวลักษณะนี้มากขึ้นด้วยเช่นกัน ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ อายุ และสัญชาติ คูเหมือนจะ ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านแต่อย่างใด

นอกจากนั้นแล้ว เมื่อทำการเรียงลำดับนักท่องเที่ยวตามลักษณะพฤติกรรมการเลือกเดินทาง กล่าวคือ ท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย ท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน จะเห็นได้ว่า การไม่เคยเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากต่อโอกาสในการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางในลักษณะต่างๆ จัดตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย ท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน (การจัดลำดับพฤติกรรมการเลือกเดินทางนี้จัดตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ได้จากการประมาณค่า) โดยนักท่องเที่ยวที่รับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาค และมีลักษณะการเดินทางร่วมกับครอบครัว และญาติ จะมีโอกาสที่จะเลือก

ท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกเดินทางในลักษณะอื่น ส่วนผลกระทบของเขานั้น ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวเพศชายมีโอกาสที่จะเลือกท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ จัดตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ เลือกท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย ท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ทั้งนี้เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่นักท่องเที่ยวชายนั้นจะมีความพร้อมในการผจญภัยกับรูปแบบต่างๆ และมีความกล้าในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง โดยที่สัญชาตินั้นดูเหมือนจะมีอิทธิพลต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยมากขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง US\$1,000 - US\$3,999 จะมีโอกาสในการเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวลักษณะต่างๆ คือ ท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย และท่องเที่ยวประเทศในเพื่อนบ้าน เพิ่มขึ้นมากกว่าเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วงอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคนั้นอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในช่วงนี้มีโอกาสท่องเที่ยวได้ โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง และเกษตรกร นั้น จะมีโอกาสในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย และเดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านลดลง เมื่อเทียบกับโอกาสในการเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับผลกระทบของต้นทุนในการเดินทางมาท่องเที่ยว นั้น พบว่า ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยวที่ถูกจะทำให้ นักท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ กล่าวคือ การเลือกเดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย และท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน มากขึ้น ตามลำดับ ในขณะที่อายุนั้นดูเหมือนจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางในอนุภูมิภาคลักษณะต่างๆ เท่าใดนัก

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าประมาณของความต้องการท่องเที่ยวในแต่ละทางเลือก และ ความเหมาะสมของแบบจำลอง

ค่าคาดการณ์ (Observed)	ค่าประมาณความน่าจะเป็นในแต่ละทางเลือก (Predicted)			
	ท่องเที่ยวไทย	ท่องเที่ยวไทย และ เพื่อนบ้าน	ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน	(%) ค่าพยากรณ์ (Percent Correct)
ท่องเที่ยวไทย	91	22	7	75.80%
ท่องเที่ยวไทยและเพื่อนบ้าน	23	108	28	67.90%
ท่องเที่ยวเพื่อนบ้าน	8	31	68	63.60%
Overall Percentage	31.60%	41.70%	26.70%	69.20%

จากการศึกษาแบบจำลองปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางในอนุภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในข้างต้นเมื่อใช้ Multinomial Logistic ที่มีตัวแปรอิสระ 9 ตัว คือ ลักษณะผู้ร่วมเดินทาง สัดส่วนระดับราคาห้องพักโรงแรมชั้นกลางโดยเปรียบเทียบ สัญชาติ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวในเมืองไทย และการรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาค มาทำการประมาณค่าความน่าจะเป็นของโอกาสที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแต่ละทางเลือก พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนค่าจริงที่ได้จากการสำรวจ (Observation) ของนักท่องเที่ยวในแต่ละลักษณะของการเลือกท่องเที่ยว (ตารางที่ 4.1) กับ ผลการประมาณค่าในแต่ละทางเลือกที่ได้จากแบบจำลอง (ตารางที่ 4.25) จะเห็นได้ว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวตัวอย่างที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยจำนวน 120 คน เมื่อนำสมการแบบจำลองมาใช้ในการประมาณค่า จะพบว่าในผลการประมาณค่าที่ตัวอย่างตกอยู่ในกลุ่มนี้ สมการสามารถพยากรณ์ค่าความน่าจะเป็นของความต้องการเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยได้ถูกต้อง 91 ตัวอย่าง หรือถูกต้องถึง 75.80% และขณะเดียวกันก็มีการคาดการณ์ผิดโดยไปตกอยู่ในกลุ่มที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน และ เลือกเดินทางประเทศเพื่อนบ้านเท่ากับ 22 และ 7 ตัวอย่าง ตามลำดับ สำหรับจำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน 159 คน นั้น ผลการประมาณค่าพบว่า สมการแบบจำลองสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้อง 108 ตัวอย่าง หรือคิดเป็น 67.90% และมีผลการคาดการณ์ที่ตกอยู่ในทางเลือกอื่นอีก 51 ตัวอย่าง โดยตกอยู่ในกลุ่มแรก คือ เดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย 23 ตัวอย่าง และ เดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน 28 ตัวอย่าง ตามลำดับ ส่วนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านจำนวน 107 คน ผลการพยากรณ์จากสมการแบบจำลองพบว่ามีความถูกต้อง 68 คน หรือถูกต้องเพียง 63.60% และพบว่าผลการคาดการณ์ 39 ตัวอย่างเป็น

การคาดการณ์ผิดโดยไปตกอยู่ในกลุ่มแรก คือ เลือกเดินทางเฉพาะประเทศไทย 8 ตัวอย่าง และ กลุ่มที่เลือกเดินทางทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน 31 ตัวอย่าง

ในส่วนของผลการประมาณค่าที่คาดการณ์ผิดในแต่ละทางเลือก โดยไปตกอยู่ในกลุ่มทางเลือกอื่น ๆ นั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงทั้ง 3 กลุ่มมีลักษณะใกล้เคียงกัน จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการคาดการณ์ตัวอย่างขึ้น ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่เลือกเข้ามาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความเหมาะสมของแบบจำลอง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์การพยากรณ์ถูกต้องรวมเท่ากับ 69.20% โดยจะให้ค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงจะมีโอกาสตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ ดังนี้

- 1.) โอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย เท่ากับ 0.316
- 2.) โอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวทั้งประเทศไทย และเพื่อนบ้าน เท่ากับ 0.417
- 3.) โอกาสในการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน เท่ากับ 0.267

4.3 การวิเคราะห์ผลทางด้านอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

เมื่อเราได้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค และ โอกาสความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกเดินทางในแต่ละลักษณะของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศแล้ว เราสามารถนำผลการศึกษาที่ได้รับมาพิจารณา เพื่อศึกษาผลทางด้านอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวที่ประเทศไทย และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคจะได้รับจากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวร่วมกันภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ว่าเมื่อมีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยใช้ฐานของแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคทั้งหมดเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า 3,028 แห่ง เป็นจุดขายและดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเดินทางเข้ามาเยือนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงแล้ว โอกาสในการที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคจะเลือกประเทศไทยเข้าร่วมในการเดินทางท่องเที่ยวจะมีมากกว่า หรือ น้อยกว่า เมื่อเทียบกับ การเลือกเดินทางท่องเที่ยวแต่ประเทศเพื่อนบ้านเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ผลทางด้านอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขงนั้น เมื่อทำการพิจารณาจากโอกาสความน่าจะเป็นของการเลือกเดินทางมาประเทศไทยต่อการไม่เลือกเดินทางไปประเทศอื่นในกลุ่มอนุภูมิภาค กับ โอกาสความน่าจะเป็นของการเลือกเดินทางมาประเทศไทยต่อการเลือก

เดินทางแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีโอกาสน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงโดยจะเลือกประเทศไทยเข้าร่วมในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย และเมื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับจากตารางแสดงค่าประมาณของความต้องการท่องเที่ยวในแต่ละทางเลือก (ตารางที่ 4.25) มาประกอบการพิจารณา พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีโอกาสน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงโดยมีประเทศไทยเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวหลักในการเดินทางร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็น 0.417 และมีโอกาสน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทย คิดเป็น 0.316 ซึ่งมากกว่าโอกาสในการเลือกท่องเที่ยวแต่ประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีเท่ากับ 0.267 นอกจากนี้ผลการสำรวจจำนวนนักท่องเที่ยวตัวอย่าง (ตารางที่ 4.1) ยังพบว่า ในปัจจุบันนี้มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยใช้ประเทศไทยเป็นพื้นที่หลักในการเดินทางท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเฉพาะประเทศไทยเพียงประเทศเดียว มากกว่าที่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวแต่ประเทศเพื่อนบ้านเท่านั้น ซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่า ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ นอกจากที่นักท่องเที่ยวจะใช้ประเทศไทยเป็นประตูสู่อนุภูมิภาคแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังมีโอกาสน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเลือกประเทศไทยเข้าร่วมในการเดินทางท่องเที่ยวควบคู่เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในด้านของอุปสงค์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และถึงแม้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวในบางส่วนที่ไม่ได้เลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย เพียงแต่ใช้ประเทศไทยเป็นประตูเพื่อเดินทางไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการแวะพักเปลี่ยนเครื่อง (Transit) เท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ไม่เต็มที่มากนัก เมื่อเทียบกับ การที่นักท่องเที่ยวแวะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทย แต่เนื่องจากประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมาเป็นเวลานานจนอยู่ในระดับมาตรฐานแล้ว กล่าวคือ ประเทศไทยค่อนข้างจะมีความได้เปรียบด้านความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคมนาคมทางการบินของประเทศไทยที่สามารถเชื่อมโยงกับ ยุโรป อเมริกา และเอเชีย ทำให้สายการบินในหลายเที่ยวบินที่จะเดินทางเข้าสู่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคต้องแวะพักลงใช้สนามบินของประเทศไทยก่อน ซึ่งประเทศไทยเองก็ได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านบริการท่องเที่ยว อันได้แก่ โรงแรม ภัตตาคาร Duty Free ฯลฯ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคทั้งที่แวะพักเปลี่ยนเครื่อง (Transit) และเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ประเทศไทยล้วนมีความได้เปรียบทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพที่มากกว่าประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาค ประกอบกับการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมากที่สุดของกลุ่มอนุภูมิภาค (ตารางที่ 4.26) และมีลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ที่กึ่งกลางของอนุภูมิภาค

กลุ่มแม่น้ำโขง ทำให้โอกาสความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการเป็นศูนย์กลาง (Hub) ทางการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคตามแผนการผลักดันของรัฐบาลไทยจากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านของรายรับ และปริมาณนักท่องเที่ยวมีความเป็นไปได้สูง

และนอกเหนือไปจากผลทางด้านอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ประเทศไทยจะได้รับแล้ว การรวมกลุ่มทางการท่องเที่ยวโดยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างกันภายในอนุภูมิภาคยังสร้างผลของการกระจาย (Spread effect) ในทางที่ส่งเสริมกันแก่ประเทศสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีโอกาสที่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณการขยายตัวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีการเดินทางท่องเที่ยวครั้งละหลายประเทศภายในอนุภูมิภาคเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งเป็นไปตามผลของการรวมกลุ่มการท่องเที่ยวร่วมกันที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นกระจายตลาดนักท่องเที่ยวให้มีการเดินทางเชื่อมโยงระหว่างกันภายในกลุ่ม และยังคงให้ผลของการกระจายในด้านอื่นๆ ตามมาด้วย อาทิเช่น ก่อให้เกิดการขยายตัวทางการลงทุน และการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การจ้างงาน ก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ สร้างความเข้มแข็งและความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ชุมชนของท้องถิ่นในแต่ละประเทศสมาชิกของกลุ่มอนุภูมิภาคอีกด้วย ซึ่งน่าจะเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของกลุ่มอนุภูมิภาคให้สามารถขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคตอย่างต่อเนื่องได้ และเมื่อทำการพิจารณาผลการสำรวจแนวโน้มความต้องการเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงจากนักท่องเที่ยวตัวอย่างทั้งหมด 386 คน ในตารางที่ 4.27, 4.28 และ 4.29 ประกอบ จะพบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 82.38 มีแนวโน้มสนใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคอีก และมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวครั้งละ 2 ประเทศมากที่สุด โดยมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจเลือกประเทศไทยเข้าร่วมในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยถึงร้อยละ 73.90 ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มจะกลับมาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งหมด

การขยายตัวของอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงภายในอนุภูมิภาคดังกล่าว เมื่อทำการพิจารณาผลการศึกษา Multinomial Logit จะพบว่า มีปัจจัยตัวหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้คือ ปัจจัยการรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค (PRO) โดยพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง โดยมีประเทศไทยเป็นพื้นที่หลักในการเดินทางท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อเทียบกับ โอกาสในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีผลสอดคล้องกับตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคฯ กับ การรับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิ

ภาค นั้นคือ นักท่องเที่ยวที่รับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของกลุ่มอนุภูมิภาค จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็น 65.90% ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่รับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งหมด แม้ว่าที่ผ่านมาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงนั้นยังไม่สามารถเข้าถึงการรับรู้ของนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมากนัก และผลการสำรวจในการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีนักท่องเที่ยวที่รับรู้การส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งหมดเพียง 35.00% เท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ถือเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่มีคนรู้จักน้อย และนโยบายในการสนับสนุนของรัฐบาลแต่ละประเทศก็ยังคงขาดความชัดเจน และจริงจังในการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน ดังนั้นหากต้องการจะทำให้โอกาสในการขยายตัวของอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงนี้เพิ่มขึ้น ก็ควรมีการจัดวางนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันให้เหมาะสมโดยใช้ปัจจัยที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นตัวกำหนดการวางนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของอนุภูมิภาค เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน สามารถแข่งขันกับตลาดการท่องเที่ยวอื่นของโลกได้ และ โอกาสที่ประเทศไทยเองจะได้รับผลประโยชน์จากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคก็จะมีตามมาด้วย

ตารางที่ 4.26 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2543

หน่วย : คน

ประเทศ	2539	% Δ 38/39	2540	% Δ 39/40	2541	% Δ 40/41	2542	% Δ 41/42	2543	% Δ 42/43
1. กัมพูชา	260,489	+ 18.58	218,843	- 15.99	186,333	- 14.85	262,907	+ 41.09	351,661	+ 33.76
2. ลาว	403,000	+ 16.32	463,200	+ 14.94	500,200	+ 7.99	614,278	+ 22.81	670,732	+ 9.19
3. พม่า	179,594	+ 31.19	110,230	- 38.62	159,272	+ 44.49	198,795	+ 24.81	207,665	+ 4.48
4. ไทย	7,192,145	+ 3.46	7,221,345	+ 0.41	7,764,930	+ 7.53	8,580,332	+ 10.50	9,578,826	+ 10.72
5. เวียดนาม	752,100	+ 25.99	800,000	+ 6.37	305,012	- 61.87	1,040,000	+ 240.97	1,006,000	- 3.74
6. เวียดนาม	1,607,155	+ 18.93	1,715,637	+ 6.75	1,520,128	- 11.40	1,781,754	+ 17.21	2,140,100	+ 20.00

ที่มา : ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.27 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความต้องการเดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขงแบบเชื่อมโยงในอนาคต

แนวโน้มความต้องการเดินทางในอนาคต	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- ต้องการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป	318	82.38%
- ไม่ต้องการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง	68	17.62%
รวม	386	100.00%

ตารางที่ 4.28 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มตัดสินใจเลือกประเทศไทยเข้าร่วมในการ
เดินทางท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงแบบเชื่อมโยงในอนาคต

แนวโน้มความต้องการเดินทางในอนาคต	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- ต้องการท่องเที่ยวประเทศไทยด้วย	235	73.90%
- ไม่ต้องการท่องเที่ยวประเทศไทยด้วย	83	26.10%
รวม	318	100.00%

ตารางที่ 4.29 จำนวนประเทศที่ต้องการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในอนาคต

จำนวนประเทศที่ต้องการเดินทางแบบเชื่อมโยงในอนาคต	จำนวน (คน)	สัดส่วน
- 2 ประเทศ	234	73.58%
- 3 ประเทศ	58	18.24%
- 4 ประเทศ	21	6.60%
- 5 ประเทศ	5	1.58%
- 6 ประเทศ	0	0.00%
รวม	318	100.00%

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาข้างต้น สามารถนำผลการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ และผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายส่งเสริมอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยมีประเทศไทยเป็น Hub หรือ ศูนย์กลางของการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. แนวทางในการส่งเสริมอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้สื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค โดยมีประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวนั้น เมื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มเป้าหมายหลักของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ควรจะเน้นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 และยังไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้มากขึ้น เนื่องจากถ้านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการเดินทางเข้ามาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะทำให้อุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงหลายประเทศเพิ่มขึ้นด้วย นอกเหนือไปจากการเน้นส่งเสริมกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่มีรายได้ในระดับปานกลางให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงเพิ่มขึ้นแล้ว ขณะเดียวกันเราก็ไม่ควรละเลยที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้อยู่ในระดับต่ำและสูง และเมื่อนำผลการวิเคราะห์จากสมการโลจิสที่ได้มาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ กับ ผลของตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ จะทำให้ทราบถึงรายละเอียดที่เพิ่มกว้างออกไป และสามารถเห็นกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ เมื่อนำนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางอยู่ในช่วง US\$1,000 - US\$3,999 ต่อเดือน ไปเทียบกับผลของตารางอื่นที่เป็นตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยวกับ ตัวแปรอื่นๆ จะพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ US\$1,000 - US\$3,999 ต่อเดือน จะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 25-54 ปี ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอยู่ในกลุ่มของนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ข้าราชการ และนักธุรกิจ และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อน เมื่อได้ผลดังกล่าวแล้วแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงควรใช้สื่อในการจูงใจให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้มากที่สุด โดยควรมุ่งเน้นในกลุ่มของนักวิชาชีพ-ผู้เชี่ยวชาญอิสระ/ข้าราชการ และนักธุรกิจ ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ถือได้ว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวตลาดบนที่มีรายได้ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ดังนั้นถ้าหากสามารถประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญของแต่ละประเทศสมาชิกในกลุ่มอนุภูมิภาคให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้ ก็จะสามารถสร้างรายได้ให้การท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคได้อย่างมหาศาล นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่มีลักษณะของการเดินทางมากับกลุ่มครอบครัว และญาติ จะนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงส่วนใหญ่ ทั้ง

นี้อาจเป็นเพราะในการเดินทางที่ประกอบไปด้วยผู้ร่วมเดินทางหลายคนนั้น อาจทำให้มีความกล้าที่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวครั้งละหลายประเทศ ลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้อาจจะมีบุตรเล็ก หรือผู้สูงอายุรวมอยู่ด้วย ดังนั้นในการเดินทางท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เขาจะมองหาความปลอดภัย และความสะดวกสบายในการเดินทางเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าหากต้องการเพิ่มอุปสงค์ในการเดินทางแบบเชื่อมโยงกับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ จึงควรเน้นให้เห็นถึงความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางเป็นหลัก โดยการส่งเสริมให้รัฐบาลของแต่ละประเทศเผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่มอนุภูมิภาคที่น่าสนใจ และสะดวกในการเข้าถึง ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับ พร้อมแผนที่ และวิธีการเดินทาง ซึ่งน่าจะเป็นการจูงใจและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการเดินทางท่องเที่ยวในลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้น

2. แนวนโยบายในการส่งเสริมอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในกลุ่มอนุภูมิภาคผู้นำใจ

แนวนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เห็นได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในอนุภูมิภาคจะมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการเดินทางท่องเที่ยว เขาย่อมจะพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของเขานั้นถูกจำกัดด้วยรายได้ และมีอำนาจการซื้อที่ไม่สูงเพียงพอที่จะเดินทางด้วยต้นทุนค่าใช้จ่ายที่แพงมากนัก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ก็ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคเป็นอย่างมาก ดังนั้นถ้าหากต้องการเพิ่มอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวในกลุ่มดังกล่าว รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับราคาสินค้าการท่องเที่ยวโดยควรเข้าควบคุมราคาให้อยู่ในระดับเหมาะสม กล่าวคือ ไม่ถูกเกินไป แต่ก็ไม่สูงจนเข้าใกล้ระดับราคาสินค้าการท่องเที่ยวของประเทศที่พัฒนาแล้ว ถ้าหากจะต้องมีการปรับระดับราคา ควรเป็นไปตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันควรเท่านั้น ซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศในอนุภูมิภาคอาจดูแลให้มีการปรับได้ตามปริมาณความต้องการเสนอซื้อ ต้นทุน และสถานการณ์การแข่งขันที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยว และไม่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าถูกเอาเปรียบ หรือไม่คุ้มค่ากับบริการที่ได้รับ เพื่อช่วยให้นักพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มอนุภูมิภาคมีเสถียรภาพและเติบโตอย่างมั่นคง สามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้ในระยะยาว

นอกจากปัจจัยต้นทุนในการท่องเที่ยวแล้ว เมื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทาง พบว่าการรับรู้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของกลุ่มอนุภูมิภาคเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมาก

ในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงภายในกลุ่มอนุภูมิภาคในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ถ้าหากต้องการให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงของกลุ่มอนุภูมิภาคผู้นำโขงเพิ่มขึ้นแล้ว ควรดำเนินการตลาดในส่วนของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวของกลุ่มอนุภูมิภาคที่จำเป็นในทุกประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศที่มีการจัดการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวไม่ดี โดยควรจัดวางนโยบายในการประชาสัมพันธ์คัดเลือกจากสื่อ หรือแหล่งข้อมูลทางการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยวมากที่สุด เพื่อเป็นตัวกลางในการชักชวนให้นักท่องเที่ยวอนุภูมิภาคมีความต้องการเดินทางเข้ามาในกลุ่มประเทศนี้มากขึ้น เมื่อพิจารณาตารางที่ 4.11 ประกอบ พบว่า หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว/วารสารการท่องเที่ยว อินเทอร์เน็ต โปสเตอร์/แผ่นป้ายโฆษณา และสายการบิน เป็นสื่อที่มีบทบาทมากต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงควรใช้สื่อดังกล่าวในการนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง โดยข้อมูลของการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงที่จะนำเสนอออกไปนั้นควรนำเสนอในรูปแบบของแผนที่ และเส้นทางในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวหลักที่สำคัญต่างๆในประเทศอนุภูมิภาค ทั้งนี้ควรจะเน้นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยว กล่าวคือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกสามารถเข้าถึงได้ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกปลอดภัย และมั่นใจในการเดินทางมากขึ้น

จากแนวนโยบายที่กล่าวไปในข้างต้นทั้งหมดนั้น เป็นเพียงแนวทางหนึ่งของการนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นตัวกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคผู้นำโขงของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งอาจทำให้แนวนโยบายที่ออกมาจะมีผลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นบ้างไม่มากนัก